

ANNUAL REPORT
2018

LOCAL DEMOCRACY AGENCY
GEORGIA

ადგილობრივი დემოკრატიის
საბენძომ სუქარტველო

2018

წელს უნებარეში

ძვირფასო კოლეგებო!

2018 წელი, მსგავსად წინა წლებისა, იყო საინტერესო და გამომწვევებით სავსე. ორგანიზაცია თავის გუნდთან ერთად აგრძელებდა მუშაობას ადგილობრივი დემოკრატიის ხელშეწყობასა და სამოქალაქო საზოგადოების განმტკიცებაზე.

2018 წელს, LDA საქართველოს საქმიანობა ეფუძნებოდა თანამშრომლობის, საქმიანობის დიალოგის და შესაძლებლობების განვითარების პრინციპებს. ვანარმოეთ ადვოკატირებისა და ღობირების საქმიანობა, რომელიც მეტწილად ეხება მარგინალური და სოციალურად მოწყვდიადი ჯგუფების ინტერსების დაცვას.

2018 წელს ორგანიზაციამ შეისწავლა შუამდგომლობა ინკლუზიის, საარჩევნო პროცესზე, შემუშავდა რეკომენდაციები ცენტრალური საარჩევნო კომისიისთვის და ამ მიმართულებით მომდევნო წლებშიც გაგრძელება მუშაობა. ჩვენთვის ასევე პრიორიტეტული იყო გენდერული თანასწორობის საკითხი, მოქალაქეთა ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. ჩავატარეთ იმერეთის მხარის მუნიციპალიტეტების მოსახლეობის საჭიროებების კვლევა და განვახორციელეთ გამოკვეთილ პრობლემათა ღობირება ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე.

ევროკავშირთან ასოცირების პროცესის შესახებ საზოგადოებაში ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით, ჩავატარეთ საინფორმაციო კამპანიები სოფლებში, თემებში; პირველად LDA საქართველოს ორგანიზებით, იმერეთის მხარეში, გაიმართა გაეროს მოდელირების საერთაშორისო კონფერენცია; ასევე პარტნიორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით ჩატარდა რეგიონული ფორუმი- მეტი ქალის ხმა ადგილობრივ თვითმმართველობაში და ბევრი მსგავსი ღონისძიება თუ პროექტი შემოიძლია გავიხსენო, რომლის მთავარი მიზანი ერთის მხრივ იყო, რომ მაქსიმალურად რეგიონის დონეზე გვემსჯელა მუნიციპალიტეტებისთვის მნიშვნელოვან საკითხებზე, და მეორეს მხრივ მეტი დაინტერესებული აქტორისთვის მიგვეცა შესაძლებლობა ღონისძიებაში მონაწილეობის.

2018 წელს შევიმუშავეთ ორგანიზაციის განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგია, ასევე შეიქმნა საზოგადოებასთან კომუნიკაციის სტრატეგია და განისაზღვარა ორგანიზაციის მკაფიო ხედვა LDA საქართველოს 2019-2022 წლებში მუშაობის, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოში შეიქმნას ძლიერი და დამოუკიდებელი თვითმმართველობის ინსტიტუტი, რომელსაც ექნება საკმარისი უფლებამოსილება, შესაძლებლობები და რესურსი, უზრუნველყოს ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხების უფექტური მართვა და მოქალაქეთა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ჩართვა. ამ მიზნისთვის მნიშვნელოვანია ადგილებზე სამოქალაქო საზოგადოების გაძლიერება და რეფორმების თანმიმდევრული გაგრძელება.

გვწამს, რომ კონკრეტული შედეგების კონსოლიდაცია და დინამიური დემოკრატიული პროცესების მიღწევა შესაძლებელია იქ, სადაც ძლიერია თავად საზოგადოება.

**პატივისცემით,
ნინო ხუხუა
ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო
საქართველო**

ადგილობრივი დემოკრატიის საბაზო საპარტოველო მეგობრებო, კოლეგებო!

ჩემთვის დიდი პატივია, წარმოგიდგინოთ ადგილობრივი დემოკრატიის საბაზო საპარტოველო მეგობრებო, 2018 წელს განხორციელებული საქმიანობის ანგარიში. დარწმუნებული ვარ, აღნიშნული ანგარიშის გაცნობა საშუალებას მოგცემთ გააანალიზოთ, რამდენად მნიშვნელოვანია ის საქმიანობა, რომელსაც ორგანიზაცია ახორციელებს. LDA საქართველო, როგორც სამხრეთ კავკასიასა და აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნებში, ასევე მთელს ევროპაში წარმოადგენს ევროპული ასოციაცია ადგილობრივი დემოკრატიისათვის - ALDA-ს მუშაობის მნიშვნელოვან ნაწილს. ჩვენი გუნდი ქუთაისში და იმერეთის მხარეში ატარებს ევროპულ ღირებულებებს მშვიდობის, დემოკრატიის, სოლიდარობის, სუბსიდიურობისა და მოქალაქეთა მონაწილეობით სხვადასხვა საქმიანობაში, რითაც ძალიან ვამაყობ!

ჩვენ, ქართველ კოლეგებთან და წევრებთან ერთად (რადგან ALDA-ს ქსელს ბევრი მუნიციპალიტეტი შეუერთდა) ვისახავთ ALDA-ს ძირითად მიზნებს:

- ადგილობრივი თვითმმართველობის, როგორც დემოკრატიისა და განვითარებისათვის უმთავრესი ელემენტის ხელშეწყობა-მხოლდ ძლიერი თვითმმართველობის საშუალებით არის შესაძლებელი უფრო სტაბილური და გრძელვადიან სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაზე ფიქრი. იგივე უნდა გავუდგინოთ სამოქალაქო საზოგადოების დონეზე, რისთვისაც საჭიროა საზოგადოებაში მისი როლის აღიარება და უფრო მეტად გაუმჯობესება მოქალაქეთა ხმისა და საჭიროებების გამოსავლენად.

მონაწილეობითი დემოკრატიის მაგალითების ხელშეწყობა (როგორ შეიძლება იმუშაოს ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მოქალაქეებთან) პრობლემების აღმოსაფხვრელად ადგილობრივ დონეზე. დღევანდელ საზოგადოებაში აუცილებელია, მონაწილეობითი დემოკრატიისა და მონაწილეობის ინსტრუმენტების შესახებ ცნობიერების ამაღლება.

- ადგილობრივი დემოკრატიის კავშირი ადგილობრივ განვითარებასთან - სამოქალაქო ინტერესის გამოვლენა და ჩართულობა, მდგრადი და გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარების გასაღებია. ჩვენ გვაქვს მზარდი რიცხვი მაგალითებისა, თუ როგორ შეიძლება დაეხმაროს ადგილობრივი კარგი მმართველობის მიდგომა ადგილობრივ მცირე ეკონომიკურ აქტივობებს.

- მეტად ევროპული საქართველო: ALDA-ს თავის პარტნიორობებთან და წევრებთან ერთად აქვს ევროპული მმართველობის მიდგომა, რომელიც ეფუძნება ადამიანის უფლებებსა და სუბსიდიურობას. ჩვენ მხარს ვუჭერთ საქართველოში ევროპულ მისწრაფებას.

- ჩვენი შესანიშნავი გუნდის მხარდაჭერით, მოუთმენილად ვეძიებთ სამომავლო თანამშრომლობას რეგიონში.

ანტონელა ვადმორბიდა, ევროპული ასოციაცია ადგილობრივი დემოკრატიისთვის-ALDA გენერალური მდივანი

- ჩვენი შესანიშნავი გუნდის მხარდაჭერით, მოუთმენილად ვეძიებთ სამომავლო თანამშრომლობას რეგიონში.

ანტონელა ვადმორბიდა, ევროპული ასოციაცია ადგილობრივი დემოკრატიისთვის - ALDA გენერალური მდივანი

ადგილობრივი თვითმმართველობის და არასამთავრობო ორგანიზაციების შესაძლებლობების განვითარება აქტიური მოქალაქეებისა და კარგი მმართველობის ხელშეწყობა

სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ინიციატივა იმერეთის რეგიონული ჰაბი

საქართველოს რეგიონებში სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციები ჯერ კიდევ სუსტი ინსტრუმენტია იმისთვის, რომ შეძლოს საზოგადოების მობილიზება დემოკრატიული ღირებულებების განშემო. მიუხედავად იმისა, რომ სამოქალაქო საზოგადოებამ ისწავლა პრიორიტეტების სწორად დასახვა, შედარებით კარგად ფლობს მიზნობრივი ჯგუფის გამოკვეთის ტექნიკას და აქვს პროექტების განხორციელების გამოცდილება, ჯერ კიდევ სუსტია მათი სოციალური დასაყრდენი და წარმომადგენლობა. არ არის უზრუნველყოფილი ფინანსური მდგრადობა, ორგანიზაციული სტრუქტურის ეფექტიანი ფუნქციონირება, მაღალი პასუხისმგებლობა და გამჭვირვალობა. უნდა ითქვას, რომ ეს სურათი, გარკვეულწილად სტატისტიკურია და წლიდან წლამდე მცირედით თუ იცვლება.

აღნიშნული რეალობიდან გამომდინარე, იმერეთის რეგიონებში HUB-ი არის ერთ-ერთი საუკეთესო შესაძლებლობა სამოქალაქო საზოგადოების უკეთ მობილიზებისა და გაძლიერებისთვის.

HUB-ის მიზანია ხელი შეუწყოს რეგიონის დონეზე სამოქალაქო საზოგადოების ინტერესებისა და განსხვავებული გამოცდილების მქონე პირებისათვის საერთო სივრცის შექმნას. HUB-ის შექმნა ერთის მხრივ არის ერთგვარი ინოვაციის შემოტანა ჩვენს სფეროში და ბიძგი სიახლისკენ, მეორეს მხრივ კი გრძელვადიანი სისტემური პლატფორმის შექმნა.

2018 წლის საანგარიშო პერიოდში LDA საქართველომ პროექტის შესახებ საინფორმაციო შეხვედრები გამართა იმერეთის 12-ვე მუნიციპალიტეტში. შეხვედრებს დაესწრნენ როგორც სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებთან ურთიერთობაზე პასუხისმგებელი პირები, ასევე ადგილობრივი სამოქალაქო საზოგადოების წევრები. საინფორმაციო შეხვედრები ძირითადად მოიცავდა შემდეგ საკითხებს: პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი აქტივობების გაცნობა, საკონსულტაციო შეხვედრები, საჭიროებების კვლევა, ეფექტური მონიტორინგის მექანიზმები.

რეგიონული HUB-ი იმუშავებს ოთხი სტრატეგიული მიმართულებით, კერძოდ:

- სამოქალაქო საზოგადოების ფინანსური სტაბილურობის გაზრდა;
- სამოქალაქო საზოგადოების ანგარიშვალდებულების გაზრდა და საზოგადოებრივი განწყობების გაუმჯობესება;
- სამოქალაქო საზოგადოების აქტივობების უნარ-ჩვევების გაძლიერება;
- სამოქალაქო საზოგადოების აქტივობების როლის გაზრდა საჯარო პოლიტიკაში.

გარდა ამისა, ფუნქციონირება დაიწყო რეგიონული შაბის ცხედმა ხაზმა. აღნიშნული მომსახურებით სარგებლობა დაინტერესებულ პირებს საშუალებას აძლევთ, მიიღონ მათთვის სასურველი სამართლებრივი კონსულტაციები, სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების ჩამოყალიბებასთან და განვითარებასთან დაკავშირებით. ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველოს ოფიციალურ ვებ-გვერდს დაემატა ცაღვე განყოფილება, სადაც ასახულია შაბის საქმიანობა და აგრეთვე, იმერეთში მოქმედი სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების საკონტაქტო ინფორმაცია. ყველაზე მნიშვნელოვანი კი გახდა ის ფაქტი, რომ მოძიებულ იქნა ინფორმაცია იმერეთში მოქმედი ორგანიზაციების საქმიანობის შესახებ და გამოიცა სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების საინფორმაციო ცნობარი.

2018 წლის 22 ივნისს, იმერეთის რეგიონულმა შაბმა უმახსინდლა მოხადისეობის ფორუმს აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. აღნიშნულმა ფორუმმა ერთმანეთთან დააკავშირა

მოხადისეობის მაძიებელი ორგანიზაციები და მოხადისეობის მსურველი პირები. ფორუმში მონაწილეობა 40 ორგანიზაციამ მიიღო, მათ შორის ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების, თვითმმართველობის, ბიზნესისა და მედია საშუალებების წარმომადგენლებმა.

პროექტი "სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ინიციატივა" ხორციელდება კონრადადენაუერის ფონდის (KAS) მიერ სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტთან (CSI), ტრენინგის და კონსულტაციის ცენტრთან (CTC), საქართველოს სტრატეგიული კვლევის და განვითარების ცენტრთან (CSRDG) და განათლების, განვითარების და დასაქმების ცენტრთან (EDEC) პარტნიორობით.

მეტი ქალის ხმა ადგილობრივ თვითმმართველობაში

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო უკვე მრავალი წელია აქტიურად მუშაობს მოსახლეობის, განსაკუთრებით კი მოწყვლადი ჯგუფების პრობლემების ადვოკატირების მიზნით მთელი საქართველოს მასშტაბით. თითქმის არასდროს, იშვიათი გამონაკლისების გარდა სტეიქჰოლდერები ნაკლებად წარმართავს საადვოკაციო კამპანიას ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე ქალებისათვის მნიშვნელოვან საკითხებზე.

2017-2018 წელს ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ განახორციელა პროექტი "მეტი ქალის ხმა ადგილობრივ თვითმმართველობაში". პროექტის მიზანი გახლდათ იმერეთის მხარეში პოლიტიკური პარტიებისა და კანდიდატების წინასაარჩევნო პროგრამებში ქალი ამომრჩევლებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხების ასახვის ხელშეწყობა და მათი ადვოკატირება. პროექტი ორი ეტაპისაგან შედგებოდა და მოიცავდა წინასაარჩევნო და არჩევნების შემდგომ პერიოდებს.

პროექტის პირველ ეტაპზე იმერეთის მხარის 12-ვე მუნიციპალიტეტში ჩატარდა 12 ფოკუს ჯგუფის ინტერვიუ, რომელსაც დაესწრნენ სხვადასხვა ასაკისა და სტატუსის ქალები. შეიქმნა იმერეთის მხარის თითოეული მუნიციპალიტეტის მიხედვით ქალი ამომრჩევლების მიერ დასახელებული პრობლემების დოკუმენტი, სადაც ასევე შემუშავებული იქნა კონკრეტული რეკომენდაციები მუნიციპალიტეტების მიხედვით გენდერული თანასწორობის პოლიტიკის კუთხით. მოხდა გენდერული თანასწორობის საბჭოს წევრების გადამზადება და იდენტიფიცირებული საჭიროებების წარდგენა.

პროექტის ფარგლებში მომზადდა 12 სუფეტი იმერეთის მხარის 12 მუნიციპალიტეტში ქალი ამომრჩევლების პრობლემების შესახებ, სადაც საუბარი შეხვო იმ პრობლემებს, რომელიც აქტუალურია თემში/სოფელში/ქალაქში მცხოვრები ქალებისთვის. მომზადდა 12 სატელევიზიო და 12 რადიოგადაცემა, სადაც მოწვეულნი იყვნენ მუნიციპალიტეტის აქტიური ქალები, მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები და ისაუბრეს როგორც მუნიციპალიტეტში ქალი ამომრჩევლების პრობლემებზე, ასევე გენდერული პოლიტიკის კუთხით მუნიციპალიტეტის ხედვაზე.

LDA Georgia-ს ორგანიზებითა და იმერეთის კონფერენცია - მეტი „ქალის ხმა ადგილობრივ თვითმმართველობაში“ იმერეთის მხარეში, რომლის მიზანი იყო, იმერეთის მხარის 12-ვე მუნიციპალიტეტისა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებისთვის ინფორმაციის მიწოდება ქალთა საჭიროებებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე გენდერული პოლიტიკის პრინციპების შესახებ.

კონფერენცია გაიხსნა პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის და გენდერული თანასწორობის საბჭოს თავმჯდომარის - თამარ ჩუგოშვილის, აღმოსავლეთ-დასავლეთის მართვის ინსტიტუტის (EWMI) სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებისა და მოქალაქეების ჩართულობის პროექტის (ACCESS) ორგანიზაციული განვითარების მენეჯერის- თამარ გურჩიანის და ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის- ნინო ხუხუას მისასალმებელი სიტყვებით. კონფერენციაზე მოწვეულნი იყვნენ 90-მდე სხვადასხვა სექტორის წარმომადგენელი (იმერეთის მხარის 12-ვე მუნიციპალიტეტის და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლები).

შემუშავებული რეკომენდაციები

- ადგილობრივი პოლიტიკური სუბიექტების სამიზნე უნდა გახდეს მიგრაციის მასშტაბების შესწავლა, მისი მიზეზების ანალიზი, საზოგადოების აქტიურ ნაწილთან ერთად მისი პრევენციის მექანიზმების შემუშავება;
- ადგილობრივ პოლიტიკურ პარტიებს უნდა შეეძლოთ ყველა კერძო შემთხვევის კონტროლი და ადვოკატირება, როცა განსაკუთრებით მოწვევლად ოჯახებს ეხსნებათ სოციალური დახმარება და დასახული უნდა იყოს მათი მოწვევადობის შემცირების სტრატეგია.

- სასურველია, პოლიტიკურმა პარტიებმა დაარწმუნონ ქალი ამომრჩევლები, რომ მათთან კომუნიკაცია არ დამთავრდება არჩევნების დასრულებით.
- სასარგებლო იქნება, რომ პოლიტიკურმა პარტიებმა მოქალაქეებს დაანახონ ადგილობრივი რეალობისათვის პერსპექტიული სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური ორიენტირები, სათანადო პოლიტიკური პასუხისმგებლობა მათი რეალიზებისათვის.

- საჭიროა, პოლიტიკურმა ძალებმა მოსახლეობასთან კომუნიკაცია დაიწყონ ახალი სერვისების შეთავაზებით, მოქნილი სოციალური და ახალგაზრდული პოლიტიკით, მოქალაქეების კეთილდღეობის გაზრდის რეალისტური და კონკრეტული გეგმებით და პროგრამებით;
- მიზანშეწონილია, ადგილობრივმა პოლიტიკურმა პარტიებმა ახელი შეუწყონ მუნიციპალური გენდერული თანასწორობის საბჭოს ფუნქციონირებას, როგორც გენდერული მენისტრიმინგის უზრუნველყოფის მექანიზმს.

- მნიშვნელოვანია, პოლიტიკურმა პარტიებმა წარმოადგინონ ხედვა ქალთა კეთილდღეობის გაზრდისკენ მიმართულ ღონისძიებებზე.
- სასურველია, ადგილობრივმა პოლიტიკურმა სუბიექტებმა ხელი შეუწყონ მოქალაქეთა „სახელმწიფო დახმარებაზე დამოკიდებულების სინდრომის“ გაუყენებლყოფას.
- საჭიროა, ადგილობრივი პოლიტიკა გახდეს ბევრად უფრო მკაცრი და პრინციპული გარემოსდაცვითი პრობლემების მოგვარებისას. დანერგოს მონიტორინგის, მკაცრი სანქციების რეჟიმი.

- საჭიროა, პოლიტიკურმა პარტიებმა მაქსიმალურად შეისწავლონ სკოლამდელი განათლების სფეროში არსებული ხარვეზები, სერვისის საჭიროების მქონე ბენეფიციარების რაოდენობა, მაქსიმალურად იქნეს მხარდაჭერილი და გამოყენებული კერძო ბალების ქსელი, ასევე გაგრძელდეს და გაფართოვდეს გარე რესურსების (ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების) მოზიდვის მეთოდოლოგია და პრაქტიკა.
- საჭიროა, პოლიტიკურმა პარტიებმა საკუთარ პროგრამებში უფრო დამაჯერებლად ასახონ საკუთარი საკადრო პოლიტიკის ნიშნულები, რომელიც თავისუფალი იქნება ნეპოტიზმისგან, პოლიტიკური ნიშნით შერჩევისაგან.

მოქალაქეთა ინიციატივა ანგარიშვალდებული თვითმმართველობისათვის

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო იზიარებს მოსაზრებას, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში მოქალაქეთა თანამონაწილეობა დემოკრატიული მმართველობის ერთ-ერთი აუცილებელი კომპონენტი და მისი შეფასების მთავარი ინდიკატორია.

პროექტი „მოქალაქეთა ინიციატივა ანგარიშვალდებული თვითმმართველობისათვის“ მოიცავს მოქალაქეთა ჩართულობას როგორც ადგილობრივი ბიუჯეტის ანალიზში, ასევე ადგილობრივ დონეზე არსებული საჭიროებების ადვოკატირებასა და ლობირებაში. მნიშვნელოვანია ადგილობრივ მთავრობასა და არასახელმწიფო აქტორებს შორის ჩართულობის მდგრადი სისტემის შექმნა მათ შორის ფორუმების, დისკუსიებისა, თუ შეხვედრების სახით. პროექტში ჩაერთვება ყველა ის აქტორი, რომლებიც გაერთიანდებიან გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის ანგარიშვალდებულებისა და ბიუჯეტის პრიორიტეტების განსაზღვრის პროცესში. პროექტის მიზანია, უზრუნველყოს იმერეთის მხარის ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ეფექტური თვითმმართველობის განხორციელება, ხელი შეუწყოს მოქალაქეთა ჩართულობას გადაწყვეტილების მიღების პროცესში - ადგილობრივ ხელისუფლებასა და მოსახლეობას შორის სისტემური ანგარიშგებისა და უწყვეტი დიალოგის მეშვეობით.

2018 წელს, პროექტის ფარგლებში, ხელი მოეწერა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს ბაღდათისა და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში.

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ, ბაღდათისა და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტებში გამართა მოქალაქეთა ფორუმი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობამ, მუნიციპალიტეტის მერმა, მერიის სამსახურების უფროსებმა და მერის წარმომადგენლებმა ადმინისტრაციულ ერთეულებში. საერთო ჯამში ფორუმს ესწრებოდა 200-მდე ადამიანი.

ფორუმის ჩატარების მიზანი გახლდათ მუნიციპალურ დონეზე ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა, რათა მოხდეს მომდევნო 2019 წლის ბიუჯეტის სწორად განსაზღვრა და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელთა და მოსახლეობას შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესება.

მოქალაქეთა ფორუმზე ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ წარდგენილი იქნა ბაღდათისა და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტების 2019 წლის ბიუჯეტის პროექტი და ასევე ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ დამსწრე საზოგადოებას გააცნო ჩატარებული კვლევის შედეგები, სადაც აქცენტი გაკეთდა შემდეგ საკითხებზე:

სოციალური ინფრასტრუქტურა; სკოლამდელი განათლების ხელმისაწვდომობა და ხარისხი; ადგილობრივი დასაქმების შესაძლებლობა; პროფესიული განათლების პროგრამები; სოციალური სერვისები; გარემოს დაცვა; ჯანდაცვა, მიგრაცია და ა.შ. პროექტის მეორე ეტაპზე იგეგმება სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭოებთან მუშაობა.

ბაღდათისა და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტებში გამოიკითხა ფოკუს-ჯგუფები; ჩატარდა მასშტაბური მოქალაქეთა ფორუმი; შეიქმნა საჭიროებების დოკუმენტი, რომელიც წარედგინა მუნიციპალიტეტების თვითმმართველობის წარმომადგენლებს; შეიქმნა საინიციატივო საბჭოები; გაიმართა შეხვედრები მრგვალი მაგიდის ფორმატში და ეთერში გავიდა ორი სატელევიზიო გადაცემა, მუნიციპალიტეტების მერების მონაწილეობით.

შპს პირთა პოლიტიკური და საარჩევნო შესაძლებლობების გაძლიერება

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ განახორციელა პროექტი „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა პოლიტიკური და საარჩევნო შესაძლებლობების გაძლიერება“, რომლის მიზანი იყო შპს პირთა პოლიტიკური და საარჩევნო უფლებების რეალიზების ხელშეწყობა, არჩევნების სამართლიანად/დემოკრატიულად ჩატარებაზე პასუხისმგებელი სახელმწიფო უწყებების ანგარიშვალდებულების გაზრდა, საარჩევნო პროცესებისა და ამ პროცესებში არსებული კანონმდებლობის ანალიზის, საერთაშორისო სტანდარტებისა და კონვენციასთან შესაბამისობაში მოყვანისგან.

პროექტი დაფინანსებულია "ძლიერი სამოქალაქო საზოგადოება ეფექტიანი მმართველობისთვის" პროექტის ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება World Vision საქართველოს, საქართველოს ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციის (საეა) და საქართველოს სოციალურ მუშაკთა ასოციაციის მიერ, ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით.

შპმ პირების პოლიტიკური და საარჩევნო უფლებების რეალიზების შესწავლის ფარგლებში ქვე-გრანტიორი ორგანიზაციის (ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო) მიერ, შეთანხმებული განრიგის და მეთოდოლოგიის მიხედვით დაიგეგმა და განხორციელდა კვლევითი საქმიანობა. შეიქმნა მკვლევარის მიერ კვლევის მეთოდოლოგია, რომლის საფუძველზეც განხორციელდა კვლევითი საქმიანობა.

შესაბამისად, პროექტის განხორციელების შედეგად დაგროვებული გამოცდილებითა და უშუალოდ სამიზნე ჯგუფებთან მუშაობის შედეგად, საკითხის კომპლექსურობიდან გამომდინარე, რეკომენდაციები ორი ჯგუფის სახით შემუშავდა:

ა) რეკომენდაციები, რომლებიც ეხება შემზღვეული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების კონვენციის იმპლემენტაციის უზრუნველყოფას;

ბ) რეკომენდაციები, რომლებიც ეხება შპმ პირთა საარჩევნო და პოლიტიკური უფლებების რეალიზაციის ხელშეწყობას; აღნიშნულიდან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ უნდა მოხდეს:

- შპმ პირთა უფლებების დაცვის კონვენციის ფაკულტატიური ოქმის რატიფიცირება, რაც განამტკიცებს შპმ პირთა უფლებების დაცვის გარანტიებს და მისცემს შესაძლებლობას შპმ პირებს ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად მიმართონ გარეოს შპმ პირთა საკითხებზე მომუშავე კომიტეტს კონვენციით გარანტირებული უფლებების დარღვევის შემთხვევაში;
- „გონივრული მისადაგების“ პრინციპის ასახვა კანონმდებლობაში;
- კონვენციით ნაკისრი ვალდებულების შესრულებაზე პასუხისმგებელი უწყების განსაზღვრა;
- კოორდინაციის გაძლიერება ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებთან და ნაკისრი ვალდებულების სრულყოფილი შესრულება – ადგილობრივი დონეზე შპმ პირთა საკითხებზე მომუშავე საბჭოების შექმნისა და ამოქმედების კუთხით. თუმცა ნაკლებად სასურველია ტიპური დებულების გამოყენება, უმჯობესია მუნიციპალიტეტებმა ადგილობრივი საჭიროებებისა და გარემოს გათვალისწინებით შეიმუშაონ და დაამტკიცონ დებულებები, ასევე სამოქმედო გეგმები;
- გარემოს ადაპტირების კუთხით კონსოლიდირებული მიდგომის შემუშავება; (საარჩევნო უბნებისათვის შენობების გამოყოფა ისევე როგორც მისასვლელი გზების ადაპტირება წარმოადგენს ადგილობრივი თვითმმართველობების კომპეტენციას, ხოლო მათი რესურსი საკმაოდ შემზღვეულია. პირველ ეტაპზე სასურველია მოხდეს ერთგვარი გეგმის შემუშავება პრიორიტეტული ადგილებისა და მიმართულებების იდენტიფიცირება და შემდგომ ეტაპობრივად ამ ადგილების ადაპტირება. მნიშვნელოვანია სტანდარტების შესაბამისად ადაპტირებული შენობების შერჩევა საარჩევნო უბნებისათვის. მნიშვნელოვანი იქნება თუ ცესკო თავის წილ პასუხისმგებლობასაც გაიზიარებს აღნიშნული მიმართულებით. შესაძლოა დათქმა გაკეთდეს და სავალდებულო გახდეს მინიმუმ 30% ის ოდენობით ადაპტირებული საარჩევნო უბნების არსებობა. აღნიშნული საკითხები უნდა შეადგენდეს შპმ პირთა საბჭოების განსახილველ საკითხებს და სასურველია მტკიცდებოდეს სამოქმედო გეგმების და სტრატეგიების ფორმატში).

- მუშაობის გაგრძელება ცესკოს ინიციატივითა და ყველა დაინტერესებული მხარის მონაწილეობით არჩევნებში ალტერნატიული ფორმებით მონაწილეობის თაობაზე;
- აქტიური საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების კამპანიების წარმოება ცენტრალურ და ადგილობრივ დონეზე;
- თანამშრომლობის გაძლიერება უწყებებს შორის შპმ პირთა საარჩევნო და პოლიტიკური უფლებების რეალიზაციის კუთხით; შეიქმნას ეფექტური ფორმატი სხვადასხვა უწყების ჩართულობით. სასურველია, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებიც მონაწილეობდნენ აღნიშნულ ფორმატებში;
- ადგილობრივი თვითმმართველობის ტერიტორიული ორგანოების თანამშრომელთა გადამზადება შპმ პირთა უფლებების კუთხით, რათა მათ შეძლონ სრულყოფილი ინფორმაციის შეგროვება, შპმ პირთა თემის საჭიროებების იდენტიფიცირება და ამ საჭიროებების წარმატებით ადვოკატირება ადგილობრივ დონეზე; მხარდაჭერის მიმღებ პირთა მიმართ არსებული სასამართლო პრაქტიკის დახვეწა.
- მნიშვნელოვანია საერთო სასამართლოებში არსებობდეს სტანდარტი, რომლის მიხედვით, მოსამართლე ვალდებული იქნება მხარდასაჭერი სფეროები და ფარგლები განსაზღვროს პირის ინდივიდუალური ფსიქოსოციალური საჭიროებიდან და მისი ინტერესებიდან გამომდინარე. ამისათვის ასევე საჭიროა, რომ ექსპერტიზის ეროვნულმა ბიურომ ფსიქოსოციალური საჭიროების მქონე პირების შეფასებისას გამოიყენოს ინდივიდუალიზებული მიდგომა;

ევროინფორმაციისა და ევროკული ღირებულებების ხელშეწყობა იმერეთის მხარეში ევროკავშირთან ასოცირების პროცესის შესახებ საზოგადოებაში ინფორმირებულობის გაზრდა

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველოს განსაკუთრებული ყურადღების საგანია საზოგადოების ინფორმირებულობა ასოცირების შეთანხმებისა და მისგან გამომდინარე დოკუმენტებით გათვალისწინებული საკითხების შესახებ. მთავარ გამოწვევად რეგონებში კვლავ რჩება საზოგადოების ინფორმირებულობის პრობლემა- რისი აღმოფხვრის მიზნით GIZ -ის მხარდაჭერით განახორციელა პროექტი - „იმერეთის მხარეში ევროკავშირთან ასოცირების პროცესის შესახებ საზოგადოებაში ინფორმირებულობის გაზრდა“, რომლის მიზანი გახლდათ, იმერეთის რეგიონის 12-ვე

მუნიციპალიტეტში საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება ასოცირების შეთანხმების 21-ე თავის - „რეგიონული განვითარება, თანამშრომლობა საზღვრისპირა და რეგიონულ დონეზე“ შესახებ.

პროექტის მიზნის მისაღწევად, LDA საქართველომ განახორციელა საინფორმაციო შეხვედრები ადგილობრივი თვითმმართველობების წარმომადგენლებთან, მოსახლეობასთან, ადგილობრივ ახალგაზრდებთან, სამოქალაქო საზოგადოების და მედია ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან. შეხვედრების მიზანი გახლდათ, იმერეთის რეგიონის 12-ვე მუნიციპალიტეტში საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება ასოცირების შეთანხმების 21-ე თავის შესახებ. შეხვედრის მონაწილეებმა ასევე, ინფორმაცია მიიღეს 2014-2021 წლის რეგიონული განვითარების სტრატეგიის შესახებ.

პროექტის ფარგლებში, იმერეთის მხარის 12-ვე მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ ცენტრში ჩატარდა ქუჩის კამპანია-„რეგიონის განვითარება ნიშნავს...!“ .კამპანიის ფარგლებში მომზადდა ვიდეომასალა, რომელიც გავრცელდა ორგანიზაციის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე- www.ldageorgia.ge და სოციალურ ქსელში- Facebook; Youtube.

კამპანიის ფარგლებში ასევე დაიბეჭდა პოსტერები, რომლებიც ასახავს ასოცირების შესახებ შეთანხმების 21-ე თავით გათვალისწინებულ ცვლილებებს, საქართველოს რეგიონალური განვითარების პროგრამას, იმერეთის რეგიონის განვითარების სტრატეგიას და ა.შ.

პროექტის აქტივობები აქტიურად შექმნიდა ტელე, რადიო და ბეჭდური გამოცემების მიერ. ჩვენ ასევე ვაქვეყნებდით ინფორმაციას ორგანიზაციის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე. პროექტის ფარგლებში ასევე მოვამზადეთ მოკლე ვიდეოები, რომელიც ასახავდა მოსახლეობის მოსაზრებებს რეგიონის განვითარებასთან დაკავშირებით. საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით, მომზადდა ექვსი რადიოგადაცემა. გადაცემების ძირითადი თემები იყო:

- იმერეთის რეგიონული განვითარების ხედვა და პრიორიტეტები;
- რეგიონის სოციალური განვითარება;
- რეგიონალური ეკონომიკა და ინფრასტრუქტურა;
- საბაზისო ინფრასტრუქტურისა და საჯარო სერვისების მოწესრიგების უზრუნველყოფა
- იმერეთის რეგიონის განვითარების ძირითადი საჭიროებები.

2019 წელს იგეგმება სამეგრელო -მემო სვანეთის მხარეში ევროკავშირთან ასოცირების პროცესის

შესახებ საზოგადოებაში ინფორმირებულობის გაზრდა.

გაეროს მოდელირების საერთაშორისო კონფერენცია

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ ქუთაისის მერიასთან, გაეროს განვითარების ფონდთან- UNDP და მშვიდობის კორპუსთან თანამშრომლობით, ორგანიზება გაუწია გაეროს მოდელირების საერთაშორისო კონფერენციას (MUN) ქალაქ ქუთაისში. 2018 წლის 12-15 სექტემბერს გამართულ კონფერენციას მასპინძლობდა ქ.ქუთაისში მდებარე საქართველოს პარლამენტი.

გაეროს მოდელირებაში მონაწილეობა 18-დან 25 წლამდე ასაკის 58 ახალგაზრდამ მიიღო, საიდანაც 33 ქუთაისის მუნიციპალიტეტიდან, ხოლო 25 ქ.ქუთაისთან დაძმობილებული ქალაქებიდან, ევროპისა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებიდან იყვნენ.

კონფერენციის პირველ დღეს ქართველი და უცხოელი მონაწილეებისათვის ჩატარდა ტრენინგი, რომელიც მოიცავდა შემდეგ თემებს: რა არის გაეროს მოდელირებულ კონფერენცია, გაეროს

მოდელირების ძირითადი წესები, რა არის რეზოლუცია და პოზიციის განაცხადი. კონფერენციის მეორე დღეს საკომიტეტო სესიები საქართველოს პარლამენტში ჩატარდა.

ჟიურიმ, რომელიც პროცესების მიმდინარეობას ორი დღის განმავლობაში აკვირდებოდა, გამარჯვებულები სამ ნომინაციაში გამოავლინა: საუკეთესო პოზიციის განაცხადი, საუკეთესო სპიკერი, საუკეთესო დელეგაცია.

დაჯილდოების ცერემონიალს იმერეთის გუბერნატორის მოადგილე იოსებ ხახალაიშვილთან, ქუთაისის მერის მოადგილე - ნინო თვალთვაძესთან და ქუთაისის საკრებულოს წევრებთან ერთად დაესწრნენ დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები ესტონეთიდან, აზერბაიჯანიდან და პოლონეთიდან.

კონფერენცია არაფორმალურ ნაწილსაც მოიცავდა, რომლის ფარგლებშიც, ქართველმა და უცხოელმა ახალგაზრდებმა, ქალაქის ღირსშესანიშნაობები ერთად მოინახულეს.

საქართველოს ერთგვარი პლატფორმის მხარდაჭერა თანაბარი, ღია და დემოკრატიული საზოგადოებისათვის

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო გახლავთ აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების ეროვნული პლატფორმის წარმომადგენელი და CSF ეროვნული პლატფორმის IV სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორი ორგანიზაცია. ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორი - ნინო ხუხუა, არჩეული იქნა აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ფორუმის საქართველოს ეროვნული პლატფორმის მეოთხე სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორად, ეროვნული პლატფორმის რიგით მე-9 საერთო კრებაზე.

2018 წელს ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველოს ორგანიზებით აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ფორუმის საქართველოს ეროვნულ პლატფორმასა და ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერიას შორის ურთიერთ თანამშრომლობის მემორანდუმის გაფორმებასთან დაკავშირებით შეხვედრა გაიმართა.

მემორანდუმის მიზანია ურთიერთთანამშრომლობა ქუთაისის მერიასა და სამოქალაქო საზოგადოებას შორის საქართველოს ევროკავშირთან ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობისთვის, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების 372-ე მუხლის შესაბამისად, რაც გულისხმობს ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას შორის „კომუნიკაციის არხების ჩამოყალიბებასა და ინფორმაციისა და გამოცდილების გაცვლის სისტემის განმტკიცებას ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებას, სოციალურ და ეკონომიკურ აქტორებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას შორის“. ორგანიზაცია მონაწილეობდა ევროპული დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებაში სახელწოდებით - "ევრო სოფელი", რომელიც ემსახურებოდა საერთო ევროპული მემკვიდრეობის წარმოჩენას.

თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების თაობაზე, საზოგადოების ინფორმირებულობა

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ, პროექტ „იმერეთის მხარეში, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) თაობაზე, მოქალაქეთა ინფორმირება“ შესახებ, იმერეთის 12-ვე მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფებისთვის საინფორმაციო შეხვედრები გამართა, რომელთაც რეგიონული სამოქალაქო საზოგადოებრივი, მედია ორგანიზაციების წარმომადგენლები და სტუდენტები ესწრებოდნენ. აღნიშნული შეხვედრების მონაწილეებს მიენოლათ ინფორმაცია, როგორც პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი აქტივობების შესახებ, აგრეთვე თავად ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) იმპლემენტაციის, მისი თანმდევი საკითხებისა და 2018-2020 წლების სამოქმედო გეგმის შესახებ. პროექტის ფარგლებში ასევე მომზადდა სატელევიზიო გადაცემა.

პროექტის მიზანი გახლდათ, DCFTA-ს განხორციელების პროცესის მხარდაჭერის მისაღწევად, მოსახლეობის უკეთ ინფორმირების ხელშეწყობა. ღრმა და ყოვლისმომცველი სავაჭრო სივრცე (DCFTA) არის ევროპულ კავშირსა და საქართველოს შორის ასოცირების ხელშეკრულების ნაწილი.

პროექტი დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ, პროექტის "საქართველო ევროპულ გზაზე: DCFTA-სა და მცირე და საშუალო საწარმოების სტრატეგიის იმპლემენტაციისთვის ეფექტური მოდელის შექმნა" ფარგლებში.

ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა

ახალგაზრდული კლუბი

2018 წელს, ჩვენი ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება იყო ორგანიზაციის ბაზაზე არსებული ახალგაზრდული კლუბის საქმიანობის განვითარება. მთელი წლის განმავლობაში, ჩვენი კლუბის 20 წევრთან ერთად ვატარებდით რეგულარულ შეხვედრებს. მათ მონაწილეობა მიიღეს მოხალისეობრივ აქტივობებში, ჩაერთნენ ტრენინგებში,

ახალგაზრდულ გაცვლით პროგრამებში (ERASMUS +), ინგლისური ენის კლუბში და სხვადასხვა სოციალურ კამპანიაში.

LDA საქართველოს მშვიდობის კორუსის მოხალისეს, ერან მაქეოუნის მიერ შემუშავებული ტრენინგების დახმარებით, ახალგაზრდული კლუბის წევრებმა გაირღმავეს თავიანთი ცოდნა და განავითარეს უნარები სხვადასხვა სფეროში, როგორცაა: ლიდერობა, პროექტის წერა და მენეჯმენტი, სამუშაოს ძიების უნარი, სოციალური მედია და ა.შ.

კამპანია „არა ქალთა მიმართ ძალადობას - ერთი მილიარდი ამბოხებული“

ადგილობრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა, LDA საქართველოს ახალგაზრდული კლუბის ორგანიზებით, ქუთაისის ცენტრალურ პარკში გამართეს ღონისძიება - „ერთი მილიარდი ამბოხებული“. LDA საქართველოს ახალგაზრდული კლუბის წევრებმა მოაწყვეს ქუჩის აქტივობები, მათ შორის, ფლეშმობი. LDA საქართველოს ახალგაზრდულმა

კლუბმა უზრუნველყო ქუჩის აქტივობების განხორციელება, მათ შორის, ფლეშ მობ ცეკვა, რომელიც ემსახურებოდა გენდერული ძალადობის შესახებ ცნობიერების ამაღლებას, რაც საქართველოში პრობლემად რჩება.

ერთი მილიარდი ამბოხებული არის ყველაზე დიდი გლობალური კამპანია, რომელიც ქალთა მიმართ ძალადობის დასრულებას უწყობს ხელს. კამპანია პირველად ჩატარდა 2012 წლის ვალენტინობის დღეს, 14 თებერვალს. ამ დროიდან, აღნიშნულ კამპანიას მსოფლიოს მასშტაბით ბევრი საინიციატივო ჯგუფი შეუერთდა. კამპანიის პარტნიორები და მხარდაჭერები იყვნენ ქუთაისის მერია, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქართულ-ამერიკული სკოლა პროგრესი, რესტორანი პალატი და ტელე-რადიო კომპანია რიონი.

Erasmus+ “Start Up Green” გაცვლითი პროგრამა ქობულეთში

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველომ, 2018 წლის 6-12 მაისს, საქართველოში ახალგაზრდული გაცვლით პროექტს უმასპინძლა, რომელიც დაფინანსებულია ევროკომისიის მიერ პროგრამის “Erasmus +” ფარგლებში.

ახალგაზრდული გაცვლითი პროგრამა “Start Up Green/მწვანე სტარტაპი” მიზნად ისახავდა ახალგაზრდებში იმ უნარების გაღრმავებას, რაც ხელს შეუწყობს მწვანე მენარმეობის განვითარებას. პროექტში სხვადასხვა ქვეყნის (სომხეთი, დანია, საქართველო, იორდანია, იტალია, ესპანეთი, უკრაინა) 18-30 წლამდე ასაკის 43 წარმომადგენელმა მიიღო მონაწილეობა.

ახალგაზრდული გაცვლითი პროექტი “N.A.T.U.R.E” იტალიაში

LDA საქართველოს ახალგაზრდული გუნდი Erasmus +ის დაფინანსებული პროექტის “N.A.T.U.T.R.E+” ფარგლებში იტალიაში, ქალაქმორფასოში იმყოფებოდა.

როექტის მიზანი გახლდათ, მონაწილეებს უფრო მეტი დრო გაეტარებინათ სოციალური ქსელებისგან შორს და ბუნებასთან ახლოს. ესწავლათ, თუ როგორ შეუძლიათ გამოხატონ საკუთარი თავი ბუნების, ხელოვნების და ტექნოლოგიების მეშვეობით. 3-10 ივლისს, 7 დღის განმავლობაში პროექტის მონაწილეები თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების გარეშე, ბუნებასთან მაქსიმალურ სიახლოვეში ცხოვრობდნენ.

პროექტი არაფორმალური განათლების პრინციპით ჩატარდა. ახალგაზრდები ჩაერთნენ როლურ და სიმულაციურ თამაშებში, მოაწყვეს ინტერაქტიული პრეზენტაციები, დაესწრნენ პრაქტიკულ სემინარებს, მოამზადეს ვიდეოსიუჟეტები და განავითარეს გუნდური მუშაობის უნარი.

Erasmus+ “Wedding Mix” ახალგაზრდული გაცვლითი პროგრამა ესპანეთში

სარაგოსაში, ესპანეთში Erasmus+ ახალგაზრდულ გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობა მიიღო LDA საქართველოს მიერ გაგზავნილმა დელეგაციამ, რომელიც დაკომპლექტებული გახლდათ ორგანიზაციის ახალგაზრდა ლიდერებით და ტრენერებით. აღნიშნულმა პროექტმა - „შერეული ქორწინება Wedding M.I.X. (Multiculturalism Instead of Xenophobia)“, მოიცვა 18-28 აგვისტოს თვის პერიოდი. პროექტში ჩართულნი იყვნენ მონაწილეები ხორვატიიდან, საქართველოდან, იტალიიდან, ესპანეთიდან და ტუნისიდან.

პროექტში მონაწილეობა მიიღო განსხვავებული საჭიროებების, შესაძლებლობებისა და კულტურის მქონე 40-ზე მეტმა ახალგაზრდამ. ყოველი დღის ბოლოს ეწყობოდა ტრადიციული საქორწილო ცერემონიები. სამუშაო დღის სესიების განმავლობაში, მონაწილეები განიხილავდნენ ქორწილებთან დაკავშირებულ საკითხებს, როგორცაა: საკვები ნარჩენები, ალკოჰოლის მოხმარება, სექსუალური განათლება, ლგბტქ+, ქალთა უფლებები, რელიგიადასხვა.

ქართველმა მოხალისეებმა საფრანგეთში ევროპის მოხალისეობრივი პროგრამა დაასრულეს

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო გახლავთ ევროპულ მოხალისეობრივ პროექტში გამგზავნი ორგანიზაციის აკრედიტაციის მქონე ორგანიზაცია.

LDA საქართველო-ს მიერ გაგზავნილმა ქართველმა მოხალისეებმა, მაგდა ფურცხვანიძემ და შალვა ჩხეიძემ ევროპის მოხალისეობრივი პროექტი-EVS დაასრულეს და საქართველოში დაბრუნდნენ.

მოხალისეები საფრანგეთის ქალაქ ბორდოში, 2017 წლის სექტემბერში გაემგზავრნენ და თორმეტი თვის განმავლობაში, ევროპის ათი ქვეყნის წარმომადგენლებთან ერთად, ჩართული იყვნენ არასამთავრობო ორგანიზაცია “MEBA-ევროპის სახლის” მიერ ორგანიზებულ მოხალისეობრივ პროექტში - “ევროპული ღირებულებების ელჩები - Ambassadors of European values“. აღნიშნული მოხალისეობრივი პროექტის ძირითადი მიზანი გახლდათ ფრანგ მოსწავლეებს, მოზარდებსა და ზრდასრულებში, არაფორმალური განათლების გზით, ევროპული ღირებულებების შესახებ ცობიერების ამაღლება.

მოხალისეები ატარებდნენ ტენინგებს, სემინარებს, კულტურულ-შემეცნებით სადამოუბეს, მონაწილეობას იღებდნენ საჯარო კონფერენციებში, ამზადებდნენ რადიოსიუჟეტებს და აქტიურად თანამშრომლობდნენ ადგილობრივ პრესასთან.

ევროპის მოხალისეთბრივი პროექტი დაასრულა კიდევ ერთმა ახალგაზრდამ, ნინო ალავიძემ, რომელიც მოხალისეთბრივ საქმიანობას ქალაქ სტრასბურგის მერიაში ახორციელებდა.

ნინო სტრასბურგის მერიის „უმაღლესი განათლების, კვლევის და ინოვაციის“ დეპარტამენტის გუნდის წევრი გახლდათ. მას ჰქონდა შანსი და შესაძლებლობა, ეცხოვრა და მიეღო სამუშაო გამოცდილება ქალაქში, რომელსაც ევროპის გულს უწოდებენ. ნინომ, ასევე გაიუმჯობესა ცოდნა საფრანგეთში არსებული საგანმანათლებლო სისტემის შესახებ. მან მიიღო საუკეთესო პრაქტიკა იმის შესახებ, თუ როგორ შეიძლება შევუწყობო ხელი საერთაშორისო სტუდენტების ადგილობრივ სტუდენტებთან ინტეგრაციას

სხვადასხვა

შეხვედრა ALDA-ს წევრ და წევრობის მსურველ მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებთან

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველოს ორგანიზებით, ევროპული ასოციაცია ადგილობრივი დემოკრატიისათვის (ALDA) აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების კოორდინატორი, ალექსანდრე კოიკა ALDA-ს წევრ და წევრობის მსურველ მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებს შეხვდა. შეხვედრისას მხარეებმა ისაუბრეს ორგანიზაციის მიზნებსა და ამოცანებზე, ასევე მუნიციპალიტეტის საჭიროებებსა და პრიორიტეტებზე.

ალექსანდრე კოიკას ჩვენს ორგანიზაციაშიც ვუმასპინძლეთ. შეხვედრის ფარგლებში ორგანიზაციის აღმასრულებელმა დირექტორმა, ნინო ხუხუამ, ორგანიზაციის სხვა წევრებთან ერთად ისაუბრა როგორც ორგანიზაციის საქმიანობასა და მიღწეულ შედეგებზე, ასევე მის მიზნებსა და ამოცანებზე.

სტრასბურგის კლუბის შეხვედრა

2018 წლის 18-22 ნოემბერს, ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო მონაწილეობდა სტრასბურგის კლუბის ევროპული სოლიდარობის ქსელის ყოველწლიურ შეხვედრაში. სტრასბურგის კლუბი აერთიანებს ადგილობრივ თვითმმართველობებს და ორგანიზაციებს, რომლებიც მუშაობენ ადგილობრივი დემოკრატიის განვითარების მიმართულებით.

შეხვედრაზე წარმოდგენილი იყო 18 ქვეყნისა და 30 ქალაქის წარმომადგენლები. ყოველწლიური შეხვედრა გაიმართა სტრასბურგის დემოკრატიის მსოფლიო ფორუმის ფარგლებში (Forum mondial de la Démocratie), რომელიც ყოველწლიურად ტარდება ევროპის საბჭოში და ესწრებიან ახალგაზრდა დელეგატები, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და მთავრობის წარმომადგენლები. გასულ წელს ფორუმის თემა გახლდათ გენდერული თანასწორობა და ქალთა უფლებები.

LDA საქართველო აქტიურად იყო ჩართული ფორუმისა და კლუბის სესიებში. ორგანიზაციის აღმასრულებელმა დირექტორმა, ნინო ხუხუამ დამსწრე საზოგადოებას გაუზიარა სტრასბურგთან თანამშრომლობის წარმატებული მაგალითები და ასევე, ისაუბრა თანამშრომლობის ახალ შესაძლებლობებზე.

მშვიდობის კორპუსის მოხალისე

2017 წლის ივლისიდან, ერინ მაქგოუნის გახლდათ მშვიდობის კორპუსის „ინდივიდუალური და ორგანიზაციული განვითარების“ მოხალისე. LDA Georgia -თან ერთად, იგი მონაწილეობდა სხვადასხვა პროექტში, მათ შორის, იგი ჩაერთო პროექტის, „ერთი მილიარდი ამბოხებული“ განხორციელების პროცესში, რომელიც 2018 წლის თებერვალში გაიმართა და რომლის მიზანსაც გენდერული ძალადობის შესახებ საზოგადოებაში ცნობიერების ამაღლება წარმოადგენდა. იგი ასევე ჩართული იყო Erasmus+ ახალგაზრდული გაცვლითი პროგრამების დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში. 2018 წლის სექტემბერში, ერინის უშუალო ჩართულობითა და დახმარებით, LDA Georgia-მ განახორციელა გაეროს მთელი მსოფლიოს პირველი საერთაშორისო კონფერენცია.

გარდა იმისა, რომ იგი ყოველთვიურად ატარებდა ინგლისურენოვან ტრენინგებს ორგანიზაციის ბაზაზე არსებული ახალგაზრდული კლუბის წევრებისთვის, იგი ორგანიზაციის გუნდთან ერთად ასევე მუშაობდა მნიშვნელოვანი პროექტის შექმნისა და განხორციელების პროცესში, რომელიც ქუთაისში მცხოვრები ახალგაზრდების საჭიროებების იდენტიფიცირებას ეხებოდა. ერთი აქტიურად იყო ჩართული LDA Georgia-ს სტრატეგიული გეგმისა და კომუნიკაციის სტრატეგიის შემუშავების პროცესში. ერთნაირად მათგან თავის მოხალისეობრივ საქმიანობას 2019 წლის ივლისის თვეში დაასრულეს.

საანგარიშო პერიოდი: 2018 წლის 1 იანვრიდან 2018 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით
ფინანსური ანგარიში მოიცავს 2018 წლის 1 იანვრიდან 2018 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდს. ამ ხნის განმავლობაში, გრანტის, სპონსორის და სხვადასხვა სახის შემოსავლებით მიღებულია 193 563,00 ლარი. აღნიშნული თანხა, მიღების წყაროების მიხედვით შემდეგნაირად გამოიყურება:

დონორი ორგანიზაციის დასახელება	მიღებული დაფინანსება ლარში
GIZ	28,632.00
EU/AYEG	24,348.00
DRC	18,384.00
EU/EaP	723.00
UNDP	4,481.00
Kutaisi City Hall	5235.00
ა(ა)იპ საქართველოს პოლიტიკის ინსტიტუტი	1,811.00
(ა)იპ სამოქალაქო განვითარების სააგენტო	625.00
EVS	900.00
USAID/ACCESS	12,744.00
EU/KAS	59,380.00
ALDA	1,800.00
Membership fees	21,293.00
USAID/GYLA	13,208.00
	193,563.00

DEAR COLLEAGUES!

As in previous years, 2018 was interesting and full of challenges. Our organization continued working with its team to promote local democracy and strengthen civil society. In 2018, LDA Georgia's activities were based on cooperation, dialogue with businesses, and capacity development principles. We carried out advocacy and lobbying activities that largely concerned the interests of marginal and socially vulnerable groups. Last year, the organization studied the inclusion of disabled persons in the electoral process. Based on this research, we provided recommendations for Georgia's Central Election Commission; the work will continue in the future. Gender equality and citizens' involvement in the decision-making process were priority issues for us. We conducted a study of the needs of the Imereti Region's municipalities and to lobbied for solutions to the problems with local self-government. In order to increase awareness throughout the Imereti Region about the Association Agreement with the European Union, we conducted

information sessions in villages and other communities. For the first time, LDA Georgia co-hosted an international Model United Nations conference with Georgian students and guests from Kutaisi's sister cities.

Along with the support of partner organizations we conducted a regional forum for our project, More Women's Voices in Local Self-Government. We can reflect on many similar events or projects from 2018. The main purpose of our work was to confront some of the most challenging issues for the municipalities on the regional level; the more interested actors were given an opportunity to participate in our work.

In 2018, we developed a long-term strategy for organizational development. We also wrote a three-year communications strategy, which will facilitate the establishment of a strong and independent self-governing institution in Georgia that will have enough powers and resources to ensure effective management of local issues and involve citizens in the decision-making process. For this purpose, it is important to strengthen civil society in the areas and to continue the progress of recent reforms.

We believe that a consolidation of concrete results and dynamic democratic processes can be achieved when society is stronger.

Nino KHUKHUA
Executive Director
Local Democracy Agency Georgia

**DEAR FRIENDS FROM GEORGIA,
DEAR COLLEAGUES OF LOCAL
DEMOCRACY AGENCY GEORGIA!**

I am very pleased to introduce this brilliant activity report of LDA Georgia for 2018. I am sure that you'll be able, as reader, to realize the importance of the work that has been done so far. LDA Georgia represents a fundamental piece of the work of ALDA in the Southern Caucasus, the Eastern Partnership countries, and also all over Europe. Our team in Kutaisi and in the Imereti Region brings the European values of peace, democracy, solidarity, subsidiarity and citizen participation in all its various activities. We are proud of their work! Together with our Georgian colleagues and members (since many municipalities from Georgia joined ALDA's network) we are pursuing the main objectives of ALDA:

- **Promote local governance as a key element for democracy and development.** Only thanks to strong and empowered local authorities, it is possible to think of a more stable and long lasting social and economic development. The same should

also be done at the civil society level, which needs recognition of its role in the society and should be further improved for really channeling the voice and needs of citizens.

- Promote examples of participatory democracy (how local authorities can work with citizens) for improving local problems. Participatory democracy is a must in our societies nowadays and the tools for participation are to be shared and learned.

- Connect local democracy to local development. Representation of civic interest and participation are key for sustainable and long-standing economic development. We have developed a number of experiences and projects that can show how small and local economic activities can indeed be helped and supported by local good governance approach.

- A more European Georgia: ALDA is bringing, along with its partners and members, a European approach to governance based on human rights and subsidiarity. We are supporting Georgia's European aspirations with peer-to-peer exchanges and friendship.

We are looking forward to future cooperation in region with the support of our wonderful team in LDA Georgia!

Antonella VALMORBIDA
Secretary General of ALDA – the European
Association for Local Democracy

IMERETI REGIONAL HUB

Civil society organizations (CSOs) in Georgia's regions are still a weak tool to mobilize society around democratic values. Despite the fact that civil society has learned to set appropriate priorities, better identify target groups, and they have more experience in project writing, CSO actors are still weak in their social support and representation. There is no financial sustainability, efficient functioning of organizational structure; transparency and taking responsibility also remain issues. The state of CSOs is static and has not changed much from year to year.

Because of these challenges, the HUB project, also called the Civil Society Development Initiative, was created in 11 regions in Georgia. The purpose of HUB is to promote the growth of civil society and create common space for people with different experiences. LDA Georgia is the representative for the Imereti Region where our goal is to mobilize and strengthen civil society.

During 2018, LDA Georgia delivered presentations about the project in the Imereti Region's 12 municipalities and met with the people responsible for cooperating with NGOs. We also met with local civil society and community organizations in order to provide these groups with information about the project activities, consultations, needs identification, and effective monitoring mechanisms.

- The Regional HUB will work in four strategic directions:
- Increase financial stability of civil society
  - Enhance the accountability of civil society and improve public attitudes
  - Strengthen the skills of civil society actors
  - Raise the role of civil society actors in public accountability

In addition, we increased our visibility by maintaining a hotline service which allowed different actors to get advice, including a qualified legal opinion; we printed stickers; we added a section for the regional hub to our website; and, most importantly, we collected information about each of the CSOs and community organizations operating in the Imereti Region which resulted in a comprehensive guidebook including a brief description of each organization, the issues they work on, and their contact information.

On June 22, 2018, we hosted a volunteer forum at Akaki Tsereteli State University to promote the idea of volunteerism. The forum connected those who were interested in volunteer opportunities with those who were looking for volunteers. Forty organizations participated in the forum, including local NGOs, local government, businesses, and media outlets.

The project is implemented by the Konrad Adenauer Foundation (KAS) and four Georgian NGOs: Civil Society Institute (CSI), Training and Consulting Center (CTC), Georgia Strategic, Development and Development Center (CSRDG), and the Education Development and Employment Center (EDEC). It is funded by The European Union.

MORE WOMEN'S VOICES IN LOCAL SELF-GOVERNMENT

Local Democracy Agency Georgia has been actively working for many years as an advocate for the needs of the population, especially vulnerable groups. Only on rare occasions do stakeholders lead advocacy campaigns at the local level about issues of direct interest to women.

From 2017-2018, LDA Georgia implemented the project, More Women's Voices in Local Self-Government. The aim of the project was to support the promotion of important issues for women voters in the pre-election programs both of political parties and candidates in the Imereti Region. The project consisted of two stages and included pre- and post-election periods.

At the first stage of the project, 12 focus groups were held – one in each of the Imereti Region's 12 municipalities. The focus groups were attended by women of different ages, backgrounds, and socioeconomic statuses. We created a document for each of the municipalities outlining the problems identified by female voters; the document also provided specific recommendations inclusive of gender equality policy. For each municipality with a Gender Equality Council, we trained their members and presented the specific needs identified by the women in their municipality.

As part of the project, we prepared 12 videos about the problems facing women voters in each of the Imereti Region's 12 municipalities where they discussed issues relating to their communities. We also prepared 12 TV and 12 radio programs in which women and municipality representatives discussed the problems of female voters in their municipality as well as the municipality's vision of gender policy.

LDA Georgia hosted a regional conference in June 2018 to close out this project. The purpose of the conference was to bring together national and municipal government representatives, CSO leaders, and local women to discuss the needs and concerns of female constituents from the Imereti Region, challenges and barriers women face in political and social life, and existing legislative mechanisms for ensuring gender equality at local government.

Speakers included the First Vice-Speaker of Georgian Parliament and Chairperson of the Gender Equality Council, Tamar Chugoshvili; Deputy Mayor of Kutaisi, Nino Tvaltavadze; Head of the Gender Equality Department of the Georgian Public Defender's Office, Anna Iluridze; EMMI ACCESS Deputy Chief of Party, Tamar Gurchiani; Director of Georgian Young Lawyer's Association, Irma Pavliashvili; Director of Women Information Center, Elene Rusetskaya; and the Executive Director of LDA Georgia, Nino Khukhua.

RECOMMENDATIONS

- Migration and its causes should be studied at the local level; active members of society should collaborate on finding solutions to prevent it.
- Local political parties should advocate for socially vulnerable families and should have a strategy to reduce the causes that lead to vulnerability

- Political parties should maintain communication with their female voters and constituents throughout the election process.
- Political parties and citizens should be able to establish prospective social, economic and political orientation as a local reality, with the politicians taking responsibility for its enactment.

- Political parties should be required to communicate with the population by offering new services with flexible social and youth policies, as well as realistic and concrete plans and programs to increase the welfare of their citizens.
- The local political parties should support their Municipal Gender Equality Council as a mechanism to mainstream gender.

- Political parties must study the shortcomings of pre-school education, the number of beneficiaries who need services, improve the private gardens network, and incorporate the methodology and practices of external resources (local and international organizations).
- Political parties need to improve their own programs to demonstrate to their members that they will be free from nepotism, political bias, and that they will take gender equitable approaches.

- Political parties should share their vision for improving women's welfare.
- Local political actors should encourage citizens to end the "syndrome of dependence on state aid."
- Local policies need to be addressed in a more stringent and principled way. Monitoring and evaluation should be included in local policies.

CITIZENS' INITIATIVE FOR THE ACCOUNTABILITY OF SELF-GOVERNMENT

Local Democracy Agency Georgia believes that citizen participation in the work of local self-government is one of the essential components of democratic governance and the main indicator of its success.

The project, Citizens' Initiative for the Accountability of Self-Governance, involves citizens in local budget analysis, advocacy, and lobbying at the local level. It is important to establish a sustainable system of engagement between local governments, citizens, and non-state actors, including forums, discussions, and/or meetings.

The aim of the project is to ensure effective self-governance in the Imereti Region's Baghdati and Zestafoni municipalities by facilitating citizens' involvement in decision-making processes through systematic reporting and continuous dialogue between the local government and local populations.

In 2018, LDA Georgia signed a Memorandum of Cooperation with representatives from both Baghdati and Zestafoni municipalities.

To conclude the project, Local Democracy Agency Georgia held Citizens' forums in both Baghdati and Zestafoni Municipalities. The forums were attended by citizens, Mayors, City Hall department heads, and mayoral representatives in the administrative units from each municipality.

The goal of these forums was to increase the involvement of citizens in municipal-level planning, include citizens' input in next year's budget, and improve communication between each municipality's local authorities and their populations. The forums had several key results. They strengthened the organizational capacity and community mobilizing skills of Baghdati and Zestafoni municipalities' public servants. Also, participating citizens communicated directly with their local self-government representatives and they discussed different problems together.

The project is funded within the framework of the Powerful Civil Society for Effective Governance project implemented by World Vision Georgia, Association of Young Economists of Georgia (AYEG), and the Georgian Association of Social Workers (GASW) with financial support from the European Union.

PROJECT: "STRENGTHENING THE CAPACITY OF PEOPLE WITH DISABILITIES IN ELECTIONS AND POLITICS"

We presented the results and recommendations of our second phase of research for the project, Strengthening the Capacity of People with Disabilities in Elections and Politics. The presentation was attended by representatives from CSOs, local government, the district election commission, and media. The research focused on: a) Analysis of court practice for people with disabilities, b) Focus group analysis, c) Review of the Polish experience with disabled people realizing their electoral rights.

The research was based on the analysis of three focus group interviews in the Imereti Region, which were organized in Kutaisi, Baghdadi, and Zestafoni; they were attended by 30 people with disabilities.

Recommendations to better include people with disabilities in elections are:

- Have the necessary infrastructure and adapted election precincts
- Provide transportation, or have adapted transportation, so that people with disabilities can get to the polls
- Increase the awareness level of voting rights
- Promote an effective state policy towards people with disabilities and support the implementation of political rights in people with disabilities

The research and presentation were supported by USAID as part of their project, Promoting More Competitive, Fair, and Inclusive Electoral Environment for 2016-2018 Election Cycle in Georgia.

Consequently, as a result of the experience achieved through the implementation of the project and directly working with the target groups, the recommendations were developed in the form of two groups

A) Recommendations concerning the implementation of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities

B) Recommendations to promote the implementation of electoral and political rights of persons with disabilities Our recommendations are:

- ⇒ Ratification of the Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities to ensure the rights of people with disabilities are being met and provide recourse if the Committee on the Issues of Persons with Disabilities is in violation of the rights guaranteed by the Convention.
- ⇒ Reflect the principle of "reasonable adaptation" in Georgian legislation.
- ⇒ Determine which agency is responsible for the fulfillment of the obligations under the Convention.
- ⇒ Strengthen coordination with local self-government bodies and monitor their fulfillment of the obligations to create and facilitate councils working on disability issues at the local level ensuring that provisions meet the local needs and environment.
- ⇒ Develop a consolidated approach to adapt roads, buildings, etc. for those with disabilities. The plan should include priority areas, a schedule, and standardized requirements. The Central Election Commission (CEC) should take a leading role and make it a mandatory requirement that at least 30% of polling stations are adapted. These issues should be discussed with Disabilities Councils in each municipality and preferably strengthened by action plans and a strategy.

- ⇒ Continue working on the CEC initiative and participation of all stakeholders with special needs in the elections.
- ⇒ Promote public awareness campaigns at the central and local levels.
- ⇒ Strengthening cooperation between agencies to realize the political and electoral rights of people with disabilities. Establish an effective format of involvement for various agencies including local government representatives.
- ⇒ Train local-level government staff to be able to better identify the needs of people with disabilities in order to advocate for these needs at the local level.
- ⇒ Improve the court practices for those who receive support. There should be a standard in common courts that the judge shall be bound to support the spheres and limits of the individual psycho-social need and the interests of the individual. It is also necessary for the National Bureau of Expertise to use an individualized approach in assessing people with psychosocial needs.

INCREASING AWARENESS ABOUT THE ASSOCIATION AGREEMENT WITH THE EUROPEAN UNION IN THE IMERETI REGION

The objective of the project, "Increasing Awareness about the Association Agreement with the European Union in the Imereti Region" was to increase public awareness in all 12 municipalities of the Imereti Region on the issues related to Chapter 21 in Georgia's EU Association Agreement. Chapter 21 covers regional development, trans-border cooperation, and cooperation on a regional level. The project was funded

by the German Society for International Cooperation (GIZ) as part of the project, "Cooperation Platform within the Association Agreement between Georgia and Moldova and Ukraine."

To achieve the project's objective, LDA Georgia performed the following activities:

Meetings with Local Self-Government representatives, Regional NGOs, Media, and Students – At these

meetings, which had 320 total participants, LDA Georgia presented and discussed the content of Chapter 21 as well as a draft law in which relevant experts will also take part. In total, 26 informational meetings took place with different stakeholders in Imereti's 12 municipalities.

Public Meetings – In addition to meetings with self-government representatives, LDA Georgia held 12 meetings (one each per municipality) with the public and their municipal representatives. The focus of the project was to increase the awareness of the general public about EU Association Agreement Chapter 21. Also discussed at the meetings were the Regional Strategy 2014-2021, the importance of public participation in local governance, and a new regional development program. In total, 180 people were reached through these meetings – 15 in each of the 12 municipalities.

Street Campaign 'Regional development means... !' – We set up a camera in every municipal center and asked passersbys to complete the sentence, "regional development means tome..." Videos were posted on our organization's Facebook and YouTube pages, and our website.

Poster Campaign – we printed posters reflecting projects that contribute to regional development, including the Association Agreement's Chapter 21, the regional development program of Georgia, the Imereti Region's development strategy, etc.

The project activities were actively covered by TV and radio programs and in newspapers. We also posted information on our own website. We prepared short videos targeted to deliver information to project beneficiaries, NGOs, regional and local government, and media representatives. In order to raise public awareness, we participated in six radio broadcasts. The key topics of the shows were:

- The vision and priorities for regional development of Imereti
- Social development of the region; regional economics and infrastructure; basic infrastructure and public service provision
- Basic needs for regional development of the Imereti Region.

INTERNATIONAL MODEL UNITED NATIONS CONFERENCE (MUN), KUTAISI 2018

Local Democracy Agency Georgia, along with its partners, Kutaisi City Hall, UNDP Georgia, and the Peace Corps Georgia Volunteer-led Model United Nations Committee, organized an International Model United Nations Conference, which was held from the 13th-15th of September. The Conference took place in the Parliament of Georgia in Kutaisi.

The goal of the project was to introduce and disseminate democratic values to youth, develop communication and professional skills, and strengthen cooperation with Kutaisi City Hall.

Model United Nations (MUN) is a simulation of the UN General Assembly and other multilateral bodies. In MUN, students step into the shoes of ambassadors from UN member states to debate current issues on the organization's agenda. While playing their roles as ambassadors, student "delegates" write a paper explaining their country's position on the conference topic, make speeches, prepare draft resolutions, negotiate with allies and adversaries, resolve conflicts, and navigate the MUN conference rules of procedure - all in the interest of mobilizing international cooperation to resolve problems that affect countries all over the world. This year's topic, the European refugee and migration crisis, touched on peace and security, human rights, economic development, and globalization.

This conference included participants from Kutaisi's sister cities. We had 58 participants total (18-25 years old); 33 participants were from Kutaisi and 25 participants were from abroad.

The first day of the conference consisted of a training. It delivered an overview of the UN and the UN system, the rules of the MUN conference, and how to write resolutions and position papers. During the second day, participants opened the MUN conference and worked in the thematic committees. The third and final day included the General Assembly session, voting on resolutions, and an awards ceremony.

The closing ceremony was attended by the Vice-Mayor of Kutaisi, Nino Tvaltvadze; Vice-Governor of the Imereti Region, Ioseb Khakhaleishvili; members of Kutaisi City Council; and representatives of the diplomatic corps from Estonia, Azerbaijan, and Poland. At the end of the project, winners were selected in three categories: Best Position Paper, Best Speaker, and Best Delegation.

As a result of the project, young people improved their negotiation and public speaking skills, enhanced their leadership qualities, learned more about the principles of the United Nations' work, gained more practical experience, and got to know their peers from Kutaisi's international sister cities.

SUPPORT THE GEORGIAN NATIONAL PLATFORM FOR A MORE EQUITABLE, OPEN, AND DEMOCRATIC SOCIETY

LDA Georgia is the regional representative of the Eastern Partnership (EaP) Georgian National Platform, and coordinator of the Civil Society Forum (CSF) national platform Working Group 4. In 2018, Nino Khukhua was reelected as Coordinator of the Eastern Partnership Civil Society Forum (EaP CSF) Georgian National Platform. All of the following activities were conducted in 2018 in our capacity as the EaP CSF representative.

On August 15, the Georgian National Platform of the Eastern Partnership Civil Society Forum, Kutaisi City Hall, and the Regional Representative of the National Platform, Local Democracy Agency Georgia, signed a Memorandum of Cooperation. The memorandum will enhance cooperation between Kutaisi City Hall and civil society by promoting Georgia's integration into the European Union in accordance with Article 372 of the EU-Georgia Association Agreement by raising public awareness of the European integration process in the region, ensuring the involvement of the Alliance sector in the process of implementation of the Association Action Plan, facilitating harmonization of Georgian legislation with EU legislation, regional development and regional level cooperation, as well as citizen involvement in the decision making processes at the local level.

In June, LDA Georgia participated in the event "Euro Village" dedicated to European Day, which served to present a common European heritage.

IMERETI REGION, DEEP AND COMPREHENSIVE FREE TRADE AREA AGREEMENT (DCFTA) WITH THE EUROPEAN UNION ON CITIZENS' INFORMATION

In order to promote public awareness about Georgia's Deep and Comprehensive Free Trade Area Agreement with the EU (DCFTA), we held informational meetings for the population in the Imereti Region's 12 municipalities about the project called, Imereti Region DCFTA with the EU on Citizens' Information.

Meeting participants learned about the implementation of DCFTA and its related issues, including the Action Plan 2018-2020. The goal of the project was to promote public awareness in Imereti about DCFTA implementation.

The project was funded by the European Union's project, Georgia on the European Road: DCFTA and the Creation of an Effective Model for Implementation of Small and Medium Enterprises Strategy.

Meeting participants learned about the implementation of DCFTA and its related issues, including the Action Plan 2018-2020. The goal of the project was to promote public awareness in Imereti about DCFTA implementation.

YOUTH CLUB

In order to promote public awareness about Georgia's Deep and Comprehensive Free Trade Area Agreement with the EU (DCFTA), we held informational meetings for the population in the Imereti Region's 12 municipalities about the project called, Imereti Region DCFTA with the EU on Citizens' Information.

Meeting participants learned about the implementation of DCFTA and its related issues, including the Action Plan 2018-2020. The goal of the project was to promote public awareness in Imereti about DCFTA implementation.

The project was funded by the European Union's project, Georgia on the European Road: DCFTA and the Creation of an Effective Model for Implementation of Small and Medium Enterprises Strategy.

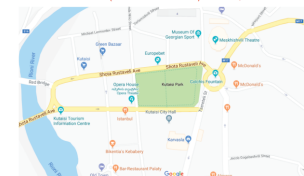

NO VIOLENCE AGAINST WOMEN - ONE BILLION RISING REVOLUTION!

1 BILLION RISING EVENTS

KUTAISSI, GEORGIA - FEBRUARY 17, 2018
 GEORGIA - WESTSIDE - METEKO PARK (COURTESY FROM KUTAISSI CITY HALL) - FEBRUARY 17, 2018 - 12:00

Local organizations, led by LDA Georgia and its Youth Club, co-hosted a One Billion Rising event in Kutaisi's central park on February 17, 2018. LDA Georgia's Youth Club helped lead activities, including a flash mob dance, sign design and creation, and helping to raise awareness about gender-based violence, which remains a problem in Georgia. One Billion Rising is the biggest mass action

global campaign to end violence against women (cisgender, transgender, and those who hold fluid identities that are subject to gender-based violence). The campaign was first launched on Valentine's Day 2012. Since then, many initiative groups from around the world have joined its cause. Additional partners and supporters were Kutaisi City Hall, Akaki Tsereteli State University, Georgian-American School Progress, restaurant Palaty, and Rioni TV and radio station.

ERASMUS+ YOUTH EXCHANGE "START UP GREEN" IN KOBULETI, GEORGIA

We hosted our first Erasmus+ Youth Exchange in Kobuleti, Georgia from May 6-12th in cooperation with our German partner organization, European Ways. Our 43 participants came from eight different countries: Armenia, Denmark, Georgia, Germany, Jordan, Italy, Spain, and Ukraine and were between the ages of 18-30.

The project, Start-Up Green, was designed to help participants learn more about environmental issues, alternative energy resources, and give basic business skills for participants to take back home and start up their own environmentally-focused business or project.

The project activities were based on the non-formal learning methodology and included ice-breakers and team-building, program presentation and expectation analysis, Erasmus+ and future perspectives, an outdoor beach cleanup, a session on EU policy towards climate change, environmental workshops, recycling and up-cycling, creativity in entrepreneurship, a study visit to a recycling factory, country presentations about their unique sets of environmental issues, and the development of business plans for future Erasmus+ projects or for green start-ups.

YOUTH EXCHANGE "N.A.T.U.R.E" IN MORFASSO, ITALY

The LDA Georgia Youth Programs Coordinator and four youth club members participated in the Erasmus+ funded project "N.A.T.U.R.E.+ - Nature, Arts & Technology Upgrading Respect & Expression+" which took place in Morfasso, Italy from July 3-10, 2018.

This youth exchange was focused on the way young people feel and think about nature and how they can increase their respect for nature through creative

solutions using available technologies.

The activities were based on a non-formal education methodology (energizers, team building, role games, simulations, interactive presentations, intercultural moments, practical workshops), with lots of outdoor activities, video production, and storytelling.

During the seven-day program, the participants experienced how to live with technology, with a focus on being present and offline, and by expressing themselves through art and other forms of technology. Through the process, the group from LDA Georgia was able to improve key competencies (social and economic) and to have a great time learning about the topic.

ERASMUS+ YOUTH EXCHANGE "WEDDING MIX" IN ZARAGOZA/SPAIN

LDA Georgia sent a delegation of its youth leaders and trainers to an Erasmus+ youth exchange in Zaragoza, Spain. The youth exchange, Wedding M.I.X. (Multiculturalism Instead of Xenophobia), was held from August 18-28, 2018 with partners from Croatia, Georgia, Italy, Spain, and Tunisia.

More than 30 young people participated from different social and cultural backgrounds, each bringing different needs and talents. Each night, we organized five traditional weddings -- one from each participating country. The final night was a common wedding combining different cultural aspects from each team in order to promote multiculturalism.

During the morning sessions on each of the nine activity days, participants explored topics linked with weddings like: food waste, alcohol consumption, sexual education, LGBT+, women's rights, religion, and more.

GEORGIAN EVS VOLUNTEERS RETURNED TO GEORGIA FROM FRANCE

LDA Georgia is an accredited European Voluntary Service (EVS) sending organization. In 2018, three of our volunteers completed their service in France and returned to Georgia. Two Georgian volunteers, Shako Chkheidze and Magda Purtskvanidze, were in Bordeaux; the third, Nino Alavidze, was in Strasbourg.

Magda Purtskhvanidze and Shako Chkheidze left Georgia in September 2017. For 12 months, they participated with representatives of ten European

countries as volunteers in the project "Ambassadors of European Values," which was organized by the non-governmental organization MEBA-Europe House. The main objective of this project was to raise awareness about European values with French students, adolescents, and adults through informal education. Volunteers conducted trainings, seminars, held cultural evenings, and participated in public conferences. As part of the project, volunteers conducted many cultural events to bring Georgian culture and traditions to a wider audience.

Nino Alavidze volunteered with the Student and University Life Service. She had the opportunity to contribute to her organization's communication on social media (for example Twitter and Facebook) targeted toward the students of Strasbourg University.

PEACE CORPS VOLUNTEER

Erin has been serving as a Peace Corps Individual and Organizational Development Volunteer with LDA Georgia since July 2017. During her time with LDA Georgia, she has been involved in a variety of projects, including One Billion Rising; Erasmus+ Youth Exchanges as both a host, including the planning and implementation process, and a participant; and she helped LDA Georgia organize the first international Model United Nations conference in September 2018. In addition to her monthly trainings and English Club for LDA Georgia's Youth Club, she worked with staff to write and implement a project to assess the needs of young people in

Kutaisi. She also advised LDA on their new strategic plan and communications plan. Erin is finishing her time with LDA Georgia and will depart service in July 2019.

ALDA'S EAP COORDINATOR'S VISIT TO LDA GEORGIA'S OFFICE

In autumn, we hosted the European Association for Local Democracy (ALDA) coordinator of Eastern Partnership countries, Alexandru Coica. While in Kutaisi, Mr. Coica attended meetings with LDA Georgia staff, representatives of ALDA, and municipalities interested in joining ALDA as members. At the meetings, the parties discussed the goals and objectives of the organization as well as needs and priorities of the municipalities. During his time at LDA Georgia, Mr. Coica and the LDA staff celebrated recent accomplishments.

STRASBOURG CLUB MEETING

From November 18-22, 2018, Local Democracy Agency Georgia participated in the annual meeting of the Strasbourg Club European Solidarity Network. The [Strasbourg Club](#) unites local authorities and organizations working on local democracy development. Eighteen countries and 30 cities were represented and included delegates from a mix of European Union and non-EU countries.

The annual meeting was organized as part of the Strasbourg World Forum for Democracy (Forum mondial de la Démocratie), which is held each year at the Council of Europe and is attended by hundreds of youth delegates, NGOs, and government representatives. In 2018, the theme was gender equality and women's rights.

[LDA Georgia](#) was actively involved in the forum and club sessions, shared examples of successful cooperation with Strasbourg, and talked about new opportunities for cooperation. The Georgian delegation looks forward to working on new ideas and new opportunities for international partnership!

Accounting period: From January 1, 2018 to December 31, 2018.

During this accounting period, we received 193,563.00 GEL from various sources such as grants and membership fees. This amount, according to the source of funding, is as follows:

Name of the Organizations	GEL
GIZ	28,632.00
AYEG	24,348.00
DRC	18,384.00
EU/EaP	723.00
UNDP	4,481.00
Kutaisi City Hall	5235,00
Georgian politics Institute	1,811.00
Civil Development Agency	625.00
EVS	900.00
USAID/ACCESS	12,744.00
EU/KAS	59,380.00
ALDA	1,800.00
Membership fees	21,293.00
GYLA	13,208.00
	193,563.00

Contact Information:

Local Democracy Agency Georgia

Address: 111a Tsereteli Steet, Kutaisi 4600, Georgia

Tel: +995 (0)431 24 24 02

E-mail: ldageorgia@aldaintranet.org; ldageorgiakutaisi@gmail.com

<https://www.facebook.com/LDAGeorgia>

www.ldageorgia.ge

საკონტაქტო ინფორმაცია:

ადგილობრივი დემოკრატიის სააგენტო საქართველო - LDA Georgia

მისამართი: საქართველო, 4600 ქ.ჭუთაისი, წერეთლის ქ. N: 111

ტელ: +995 (0)431 24 24 02

E-mail: ldageorgia@aldaintranet.org; nino_khukhua@yahoo.com

<https://www.facebook.com/LDAGeorgia>

www.ldageorgia.ge